

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, 01104 Vilnius,
mob. tel. 8 600 38 904, el. p. rastine@tm.lt, <https://tm.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2023-07- Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2003 M. LAPKRIČIO 12 D. NUTARIMO NR. 1407 „DĖL JURIDINIŲ ASMENŲ REGISTRO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO PROJEKTO TEIKIMO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos 2023 m. balandžio 19 d. pavedimą Nr. 6R-4606, teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 12 d. nutarimo Nr. 1407 „Dėl Juridinių asmenų registro nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

I. Sprendžiama problema	<p>Nutarimo projektu įgyvendinami:</p> <ul style="list-style-type: none">• 2019 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/2121 kuria iš dalies keičiamos Direktyvos (ES) 2017/1132 nuostatos, kiek tai susiję su vienos valstybės ribas peržengiančiu pertvarkymu, jungimu ir skaidymu;• Lietuvos Respublikos vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi įstatymo Nr. X-1367 pakeitimo įstatymas (toliau – Įstatymas);• Lietuvos Respublikos daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijų įstatymo Nr. I-798 2, 4, 5, 6, 7, 8, 11 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymas (toliau – Bendrijų įstatymas);• Lietuvos Respublikos įmonių atskaitomybės įstatymo Nr. IX-575 1, 2, 3, 26, 29 straipsnių, septintojo skirsnio pavadinimo, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo dešimtoju skirsniu įstatymas (toliau – ĮAĮ).
II. Siūlomos priemonės	<p>Įgyvendinant Įstatymą, Nutarimo projektu Juridinių asmenų registro (toliau – Registras) nuostatų (toliau – Nuostatai) IV skyrius papildomas nauju Šešioliktuju¹ skirsniu, kuriame reglamentuojama pertvarkomos, jungiamos, dalyvaujančios jungimesi ar skaidomos peržengiant vienos valstybės ribas bendrovės dokumentų ir duomenų pakeitimų pateikimo Registro tvarkytojui tvarka, Nuostatai pildomi Registre registruojamais ar įrašomais duomenimis ar informacija, šių duomenų, dokumentų ar informacijos skelbimo ar perdavimo per Europos Sąjungos valstybių narių ir Europos ekonominei erdvei priklausančių valstybių centrinių, komercinių ir bendrovių registrų sąveikos sistemą tvarka. Atsižvelgiant į laiko, reikalingo programinių priemonių sukūrimui, sąnaudas ir Įstatymo priėmimo datą, Nutarimo projekto 1.2.69 papunkčio nuostatos, užtikrinančios Direktyvoje (ES) 2019/2121 numatytų reikalavimų dėl dokumentų Registro tvarkytojui pateikimo internetu, nereikalaujant, kad asmenys patys atvyktų į kompetentingą</p>

instituciją išvykimo valstybėje narėje, įgyvendinimą, įsigaliojimo data nukeliama iki 2025 m. sausio 1 d. Iki šios datos minėti Direktyvos (ES) 2019/2121 reikalavimai bus užtikrinami, numatant, kad dokumentai, pasirašyti kvalifikuotu el. parašu, būtų pateikiami Registrų centro elektroninio pristatymo dėžutės adresu Registro tvarkymo taisyklių nustatyta tvarka (Nuostatų 71 punktas).

Nuostatai taip pat papildomi numatant, kad Registre registruojant taisyklę, pagal kurią asmenys veikia juridinio asmens vardu, konkrečiai įvardijama, ar juridinio asmens vardu veikia vienas asmuo, t. y. nustatytas vienasmenis atstovavimas, ar keli asmenys kartu, t. y. nustatytas kiekybinis atstovavimas. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 2.83 straipsnio 2 dalyje įtvirtintu kiekybinio atstovavimo apibrėžimu, taip pat atitinkamų teisinių formų juridinius asmenis reglamentuojančiuose įstatymuose įtvirtintais juridinio asmens organų struktūros ir kompetencijos bei kiekybinio atstovavimo ypatumais, Nuostatuose detalizuojamos Registre registruojamos kiekybinio atstovavimo taisyklės, t. y. pateikiamas baigtinis galimų kiekybinio atstovavimo taisyklių sąrašas. Tokiu būdu siekiama unifikuoti Registre nurodomas kiekybinio atstovavimo taisykles, sudarant galimybę Registre registruotiems ir pagal kiekybinio atstovavimo taisyklę juridinio asmens vardu veikiantiems asmenims naudotis Lietuvos Respublikoje teikiamomis elektroninėmis paslaugomis, pavyzdžiui, itin aktualia įgaliojimų sudarymo informacinių technologijų priemonėmis ir jų registravimo Įgaliojimų registre paslauga ar Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platformos teikiamomis viešosiomis ir administracinėmis elektroninėmis paslaugomis. Atsižvelgiant į programinių priemonių sukūrimui reikalingas laiko sąnaudas, nuostatos, susijusios su kiekybinio atstovavimo taisyklės nustatymu, įsigalios 2024 m. sausio 8 d.

Įgyvendinant Bendrijų įstatymą, Nuostatai papildomi numatant, kad siūlymą inicijuoti juridinio asmens likvidavimą Registro tvarkytojui pagal kompetenciją teikia savivaldybių vykdomosios institucijos. Be to, turint omenyje CK 2.70 straipsnyje įtvirtintą juridinio asmens likvidavimo Registro tvarkytojo iniciatyva procedūrą ir jos eiliškumą (pagal kurį esant CK 2.70 straipsnio 1 dalyje numatyta (numatyto) juridinio asmens likvidavimo Registro tvarkytojo iniciatyva aplinkybei (aplinkybėms), juridiniam asmeniui suteikiama galimybė per CK 2.70 straipsnio 3 dalyje nustatytą terminą Registro tvarkytojui pateikti dokumentus, paneigiančius nurodytos (nurodytų) aplinkybės (aplinkybių) buvimą, o šių dokumentų per nustatytą terminą nepateikus, juridiniam asmeniui įregistruojamas teisinis statusas „inicijuojamas likvidavimas“, kuris gali būti išregistruotas tik CK 2.70 straipsnio 5–6 dalyse nurodyto teismo pranešimo (sprendimo) pagrindu), Nuostatuose detalizuojama, kad juridinio asmens, kuriam įregistruotas teisinis statusas „inicijuojamas likvidavimas“, atžvilgiu nėra registruojami, įrašomi į Registrą Registro duomenų, steigimo dokumentų ar informacijos pakeitimai.

Siekiant įgyvendinti 2023 m. birželio 22 d. įsigaliojusį ĮĮ, kuriuo Lietuvos Respublikos įmonių atskaitomybės įstatymas, be kita ko, papildytas 30 ir 31 straipsniais, numatančiais pareigą nustatytus kriterijus atitinkančioms įmonėms nustatytais atvejais ir tvarka pateikti Registro tvarkytojui pelno mokesčio informacijos ataskaitą ir, kai taikytina, pareiškimą, nurodytą Įmonių atskaitomybės įstatymo 30 straipsnio 4 ir 5 dalyse, Nuostatuose numatoma šių dokumentų pateikimo Registro tvarkytojui tvarka.

	<p>CK ir atskiras juridinių asmenų teises formas reglamentuojančiuose įstatymuose juridinių asmenų valdymo organų narių įgaliojimų pradžios data reglamentuojama skirtingai. Valdymo organų nariai gali pradėti eiti pareigas <i>nuo paskyrimo/išrinkimo dienos ar sprendime dėl paskyrimo/išrinkimo nurodytos dienos</i> (pavyzdžiui, valstybės įmonių, savivaldybių įmonių, viešųjų įstaigų, biudžetinių įstaigų, akcinių bendrovių, uždarytųjų akcinių bendrovių atvejais); <i>nuo sutarties sudarymo ar kitą dieną po sutarties sudarymo, jei sutartyje nenustatyta kitaip</i> (pavyzdžiui, mažųjų bendrijų, individualių įmonių atvejais); <i>nuo atitinkamų duomenų įregistravimo Registre</i> (pavyzdžiui, asociacijų atveju; juridinio asmens steigimo atveju; atvejais, kai tuo pat metu keičiami steigimo dokumentai dėl kolegialaus valdymo organo sudarymo/narių skaičiaus padidinimo ir renkami nauji kolegialaus valdymo organo nariai). Tais atvejais, kai valdymo organų narių įgaliojimų pradžios data nesutampa su atitinkamo juridinio asmens organo sprendimo paskirti/išrinkti valdymo organo narį/narius priėmimo data, dažna situacija, kai dokumentų ir duomenų teikėjai, kreipdamiesi į Registro tvarkytoją siekdami įregistruoti naujai paskirtus/išrinktus valdymo organų narius, Registro tvarkytojui nurodo būtent atitinkamo juridinio asmens organo sprendimo paskirti/išrinkti valdymo organo narį/narius priėmimo datą, Nuostatų 18.7 papunktyje (ir atitinkamose Registro tvarkytojo patvirtintose formose, kuriose pildomi valdymo organų narių duomenys) vartojamą sąvoką „paskyrimo (išrinkimo) data“ suprasdami/aiškindami, kaip sprendimo paskirti/išrinkti asmenį valdymo organo nariu priėmimo datą. Atsižvelgiant į tai, kad teisinę reikšmę turi ta data, nuo kurios valdymo organų nariai pradeda eiti pareigas, siekiant išvengti nevieningo sąvokos „paskyrimo (išrinkimo) data“ traktavimo bei užtikrinti didesnę teisinę apibrėžtumą šiuo klausimu, Nuostatų 18.7 papunktis tikslinamas šiuo aspektu.</p> <p>Vadovaujantis Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo 25 straipsnio 6 dalimi, 25³ straipsniu, pagal kuriuos virtualiųjų valiutų keityklos operatoriaus ar depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatoriaus veiklą gali vykdyti ne tik Lietuvos Respublikoje įsteigti juridiniai asmenys, bet ir Europos Sąjungos valstybės narės ar užsienio valstybės juridinio asmens filialai, Nuostatai pildomi, numatant, jog Registre registruojamas specialusis duomuo, kad Europos Sąjungos valstybės narės ar užsienio valstybės juridinio asmens filialas vykdo virtualiųjų valiutų keityklos operatoriaus ar depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatoriaus veiklą, veiklos pradžios ir nutraukimo datas.</p> <p>Įgyvendinant Lietuvos Respublikos advokatūros įstatymo 44 straipsnio 5 punkte įtvirtintą advokatų teisę, vykdant advokato veiklą, tvirtinti su teisinių paslaugų teikimu susijusių dokumentų nuorašus, Nuostatuose numatyta, kad Registro tvarkytojui gali būti teikiamos Advokatūros įstatymo nustatyta tvarka patvirtintos dokumentų kopijos, nuorašai. Reaguojant į susiklosčiusią nemokumo administratorių Registro tvarkytojui teikiamų dokumentų teikimo praktiką bei turint omenyje Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatyme įtvirtintus reikalavimus nemokumo administratoriams, jų vaidmenį bei funkcijas nemokumo procesuose, Nuostatai pildomi numatant, kad nemokumo administratoriams teikiant dokumentus Registro tvarkytojui, gali būti teikiamos prie kreditorių susirinkimo protokolo, kuriuo įforminami kreditorių susirinkimo sprendimai, pridedamų dokumentų kopijos ar nuorašai, patvirtinti nemokumo administratoriaus.</p>
--	--

	<p>Atsižvelgiant į tai, kad, vadovaujantis CK 5.55 straipsnio 1 dalimi, 5.65 straipsniu, į palikimą įeinančiam tokiam turtui, kaip pavyzdžiui, individuali įmonė, visos uždarosios akcinės bendrovės akcijos, teismo nutartimi gali būti skiriamas palikimo administratorius, kuriam <i>mutatis mutandis</i> taikomos CK ketvirtosios knygos XIV skyriaus normos, Nuostatai pildomi numatant, kad Registre įrašoma bendroji informacija apie juridinius asmenis: palikimo administravimo paskyrimo ir panaikinimo datos, duomenys apie palikimo administratorių.</p> <p>Registre įregistruota nemažai juridinių asmenų (virš 20 tūkst.), kurių buveinė, nurodyta Registre, neatitinka Nuostatuose įtvirtintų reikalavimų buveinės apibūdinimui Registre, t. y. Registre nurodytas patalpų, kuriose yra buveinė, adresas, tačiau nenurodytas nekilnojamojo daikto, kuriame registruota buveinė, unikalus numeris Nekilnojamojo turto registre. Pažymėtina, kad reikalavimas Registre registruojant juridinio asmens buveinę nurodyti nekilnojamojo daikto, kuriame yra buveinė, unikalų numerį Nekilnojamojo turto registre, įsigaliojo ne nuo Registro veiklos pradžios, o gerokai vėliau, t. y. 2012 m. spalio 7 d. Siekiant spręsti šias praktines problemas, Nutarimo projekte numatomas pavedimas Registro tvarkytojui savo iniciatyva iki 2023 m. gruodžio 31 d. į Registrą įrašyti nekilnojamojo daikto, kuriame yra buveinė, unikalų numerį, nurodytą Nekilnojamojo turto registre, jeigu Registre įregistruoto juridinio asmens buveinės adreso komponentų pakanka šiam numeriui nustatyti. Tokiu būdu siekiama užtikrinti Registre tvarkomų duomenų (buveinių) apie juridinius asmenis išsamumą, atitiktį teisės aktų reikalavimams, nesukeliant administracinės naštos patiems juridiniams asmenims tikslinti Registre nurodytus duomenis apie juridinio asmens buveinę.</p> <p>Kartu Nuostatai tikslinami, atsižvelgiant į Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos formuojamą praktiką dėl 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrojo duomenų apsaugos reglamento) nuostatų užtikrinimo.</p> <p>Nutarimo projektas ir juo keičiami Nuostatai kartu tikslinami redakciniu ir techniniu aspektais.</p>
III. Priemonių kaštai	<p>Atsižvelgiant į tai, kad valstybės įmonės Registrų centro projektas „Juridinių asmenų registro ir kitų susijusių sistemų elektroninių paslaugų ir Registrų sąveikos sistemos (BRIS) tobulinimas ir modernizavimas Direktyvai 2019/2121 įgyvendinti“ įtrauktas į Prioritetinių skaitmeninimo projektų, finansuojamų Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės plano „Naujos kartos Lietuva“ ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis, sąrašą¹, prognozuojama, kad papildomų valstybės biudžeto lėšų Nutarimo projektui įgyvendinti nereikės.</p>
IV. Nauda visuomenei	<p>Priėmus Nutarimo projektą, būtų sudaromos galimybės bendrovėms atlikti pertvarkymo, jungimosi ar skaidymo procedūras, taip skatinant bendrovių judumą Europos Sąjungoje ir sudarant joms galimybę pakeisti ar supaprastinti savo organizacinę struktūrą, prisitaikyti prie besikeičiančių rinkos sąlygų ir</p>

¹ Prioritetinių skaitmeninimo projektų, finansuojamų Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės plano „Naujos kartos Lietuva“ ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis, sąrašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2023 m. kovo 13 d. įsakymu Nr. 4-136.

	pasinaudoti naujomis verslo galimybėmis kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje; Registro nuostatai užtikrins galiojančių teisės aktų reikalavimus.
--	---

Dėl Nutarimo projekto buvo konsultuojamasi su visuomene paskelbus jį Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje.

Nutarimo projektas be pastabų suderintas su Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija (darbo tvarka), Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija (darbo tvarka), Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (darbo tvarka), Valstybine mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Lietuvos Respublikos valstybine darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (darbo tvarka). Nutarimo projektas taip pat derintas su Valstybine duomenų apsaugos inspekcija, valstybės įmone Registrų centru. Į šių institucijų pateiktas pastabas atsižvelgta. Dėl Lietuvos notarų rūmų pastabų, į kurias neatsižvelgta, pridedama derinimo pažyma. Lietuvos advokatūra ir Nemokumo administratorių rūmai nustatytu laiku pastabų nepateikė.

Nutarimo projektas neprieštarauja 18-osios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72.

Nutarimo projektas nenotifikuotini Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 reikalavimus.

Nutarimo projekte naujų terminų, vertintinų Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo nustatyta tvarka, nenumatyta.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276, 4 punktu, Nutarimo projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

Nutarimo projektą parengė Teisingumo ministerijos Teisinių paslaugų politikos grupės (l. e. p. vadovė Aurelija Giedraitytė, mob. tel. 8 607 69523, el. p. aurelija.giedraityte@tm.lt, vyresnioji patarėja Reda Nikrėvičė, mob. tel. 8 671 86373, el. p. reda.nikrevice@tm.lt) patarėja Dalia Simutienė, mob. tel. 8 671 86313, el. p. dalia.simutiene@tm.lt.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas ir jo lyginamasis variantas, 35 lapai;
2. Direktyvos (ES) 2019/2121 atitikties lentelė, 194 lapai;
3. Suinteresuotų institucijų raštų nuorašai, 11 lapų.
4. Pažyma apie derinimą, 2 lapai.

Teisingumo ministrė

Ewelina Dobrowolska